

سقوط دموکراسی، طلوع استبداد

۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ ساعت ۱۲:۴۱

شاه با ایجاد یک سیستم اقتدارگرا تلاش کرد تا در همه شؤونات جامعه دخالت کند و همه افراد و طبقات اجتماعی را به اطاعت خود در آورد؛ از این رو، یک شبکه پلیسی مقتدر برای سرکوب ناراضیان ایجاد کرد.

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ نقطه عطفی در جهت ایجاد سیستم اقتدارگرا و کاملاً بسته بود. بعد از کودتا شاه به تدریج تمام ارکان سیاسی کشور را تحت سیطره خود درآورد و آزادی‌های سیاسی را به طور کامل از بین برد. مهم‌ترین نهادی که در راستای این سیاست شکل گرفت، ساواک بود:

«شاه با ایجاد یک سیستم اقتدارگرا تلاش کرد تا در همه شؤونات جامعه دخالت کند و همه افراد و طبقات اجتماعی را به اطاعت خود در آورد؛ از این رو، یک شبکه پلیسی مقتدر برای سرکوب ناراضیان ایجاد کرد. سازمان امنیت شاه (ساواک) با فشار بی رویه و بازداشت‌های غیر ضروری بر موج ناراضایی در طبقات مختلف می‌افزود زیرا حکومت‌های اقتدارگرا به خاطر عدم برخورداری از حمایت مردم و نهادهای مشارکت قانونی، ناگزیر از ارتش و نظامیان برای بقای خود یاری می‌جویند. این در حالی بود که فقدان نهادهای سیاسی کارآمد بی‌سامانی سیاسی را به دنبال داشت. از سوی دیگر سیستم اداری که به مقتضای رشد صنعت و توسعه نهادهای اداری گسترش یافته بود، دیوانسالاری را در همه ساختارهای اقتصادی سیاسی و نظامی گسترش داد. به این ترتیب، دولت توانست در زندگی روزمره شهروندان عادی کاملاً نفوذ کند و به طور دائم کنترل خود را بر فعالیت‌های مردم سراسر ایران شدیدتر سازد.»

منبع: علیرضا زهیری، عصر پهلوی به روایت اسناد ساواک، تهران، دفتر نشر و پخش معارف، ۱۳۷۹، ص ۲۷۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/50075/استبداد-طلوع-دموکراسی-سقوط/>